

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۳۰ بهمن ماه ۱۳۲۰

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم لایحه اصلاح قانون تعدیل اجاره بها و لایحه تعدیل قانون سابق
- ۳ - بیانات آقایان دکتر ملکزاده و امیر تیمور راجع باستیضاح
- ۴ - تقدیم طرح قانونی راجع به توسعه بانک کشاورزی و واگذاری املاک به بانک کشاورزی از طرف آقای بیات
- ۵ - سؤال آقای انوار راجع بدرآمدات و جواب آقای وزیر فرهنگ
- ۶ - قرائت ورثه استیضاحه آقای امیر تیمور از آقای وزیر دارائی
- ۷ - تصویب فوریت و اصل لایحه تعدیل قانون تعدیل اجاره بها
- ۸ - قرائت مراسم آقای وزیر دارائی
- ۹ - سؤال آقای شهباز راجع به کوی ناز آباد
- ۱۰ - موقع و دستور جلسه بعد - غنیمت جلسه

مجلس يك ساعت پيش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس سه شنبه ۲۸ بهمن ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد .

۲ - تقدیم لایحه اصلاح قانون تعدیل اجاره بها و لایحه تعدیل قانون سابق

رئیس - آقای وزیر دادگستری .

وزیر دادگستری - بطوریکه خاطر محترم آقایان

نمایندگان مستحضر است در دی ماه ۱۳۱۷ قانونی تصویب شد موسوم به قانون تعدیل اجاره بها این قانون موقت بود و مدت آن در اول اسفند ۱۳۲۰ منقضی میشود این قانون که بموقع اجرا گذاشته شد در عمل نواقصی مشاهده شد که لازم بود بنابر تقاضائی که مردم دارند تعدیل هم بشود از اینجهت لایحه تنظیم شده است مشتمل بر اصلاحات قانون سابق و تعدیل آن قانون که بنده تقدیم میکنم و تقاضای تصویب آنرا

(مطالب قانون ۸ آذر ماه ۱۳۲۰)

عین مذاکرات مشروح بیست و ششمین جلسه از دوره سیزدهم قانون گذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت - دکتر ظهیری - صفوی - مؤید احمدی - اورنگ - صدر - محبط لاریجانی - بهمن اسفندیاری - فواجه نوری - مهندس - جلایی - مؤید نوامی - اصقحانی - فاطمی - دکتر ادهم - آصف - صادق وزیر - مسعودی - معین - دیرآمدگان بی اجازه - آقایان : رضوی - انجمنی - موقر - ناصری - اکبر - طباطبائی - خسرو شاهی - مستشار - امامی - نقابت - مرتضیان - بوداغبان .

دارم ولی چون تاین قانون بگذرد مدتی مدید طول خواهد کشید و مدنی برای معامله و مذاکره وقت لازم خواهد بود... و اول اسفند هم مدت انقضای قانون سابق است و شاید همین انقضای مدت موجب شود که یک اشکالات و بی تکلیفی در کار مردم پیش بیاید و احتیاج بود که رفع این بی تکلیفی و بی ترتیبی مردم بشود ماده واحده بنده پیشنهاد میکنم با قید دو فوریت و تقاضای تصویب آنرا میکنم.

۳ - بیانات آقایان دکتر ملک زاده و امیر تپه‌پور راجع به استیضاح

رئیس - آقای دکتر ملک زاده.

دکتر طاهری - ماده واحده خوانده شود بعد مذاکره بفرمائید نخوانده که نمیشود حرف زد.

دکتر ملک زاده - بنده قبل از دستور میخواهم صحبت کنم به ماده واحده کاری ندارم. عرض کنم نماینده محترم آقای امیر تیمور که همیشه بنده با استعداد و صلاحیت ایشان معتقد و مؤمن بودم و نظرات خیر خواهانه ایشان را قبول دارم یک ورقه استیضاحیه تهیه کرده و گویا تقدیم مقام ریاست مجلس شورای ملی نموده اند. این استیضاح راجع به موضوعی است که مدت زمانای است در مجلس مطرح شده است و نه فقط جنب توجه دولت و نمایندگان را کرده است بلکه در اغلب جرگه هم این موضوعی که ایشان در نظر گرفته اند مورد بحث و مطالعه واقع شده. بنده میخواستم در نکته را تذکر بدهم یکی اینکه چون منظور ایشان فعلاً در تحت مطالعه دولت و کمیسیونای که انجلس شورای ملی انتخاب شده است فرار گرفته و اگر هم چند روزی این کار بتأخیر افتاده است عقیده بنده و آنچه شنیده ام بواسطه این بوده است که نماینده های کمیسیون بودجه انتخاب نشده بودند که در این جلسه حضور پیدا کنند و بنا بر این بنده امیدوارم پس از مطالعه بیطرفانه که در اطراف منظور ایشان بعمل خواهد آمد نظریات ایشان کاملاً تأمین شود و دیگر استیضاح ایشان از آقای وزیر دارائی در اطراف موضوع ارز چندان موردی نداشته باشد. نکته دوم هم که بنده میخواهم توضیح بدهم بادر نظر گرفتن وضعیات داخلی خودمان و خارجی کشور به عقیده بنده استیضاح

دارم و این جریان که پیدا شده است بنده معتقدم که بعد از آنکه ایشان متوجه بشوند و بعراض بنده در مجلس راجع استیضاح توجه بفرمائید خاطر محترمشان توجه خواهد فرمود که نظریه و استیضاح بنده از روی کمال صداقت و انچه وظیفه بوده است و این استیضاح هم امروز که بعمل میآید حضرت آقای دکتر امروز عصر بعمل آید بنده موافقت میکنم هفته آتی هر موقعی را مقام ریاست با یک هفته دیگر معین میفرمائید بنده هم حاضر هستم که هر قدر طول بکشد موافقت میکنم اما استیضاح را بنده بهیچوجه مسترد نمیکنم و پیش بنده پخته شده و ممکن نیست مسترد کنم زیرا با مطالعات کاملی که درس کرده ام تقدیم کرده ام و بعد از مطالعات کافی اقدام کرده ام و ممکن نیست مسترد کنم.

۴ - تقدیم طرح قانونی راجع به توسعه بانک کشاورزی و واگذاری املاک به بانک از طرف آقای بیات

رئیس - آقای بیات.

بیات - بنده گمان میکنم این مسئله هیچ محل تردید نباشد که مملکت ما یک مملکت کشاورزی است و حقیقتاً امروز بایستی بیشتر از سابق در این قسمت توجه بشود و بایستی بیشتر دقت کنیم اگر بخواهیم مملکت را نجات بدهیم بدبخترانه در این سنوات اخیر نسبت بکشاورزی و کشاورزان علاوه بر اینکه هیچ توجهی نشد بعکس یک زحمات و یک تضییقاتی را هم برای آنها فراهم کردند که اغلب اگر دقت بشود وضعیت کشاورزی و کشاورزان این مملکت نصف و ناث هم کمتر شده است (صحیح است) دهاتی اگر دارای صد جفت پنجاه جفت گاو بودند حالا به ده جفت رسیده است وضعیات مالک و رعیت بکلی از آن صورت اولیه افتاده است و تمام بیابک گرفتاریهای و یک زحمانی دچار شده اند که نه مالک دیگر میتواند آبادی کند و نه زارع زراعت کند (صحیح است) اغلب دهات و قنوت خراب وضعیت زراعت همینطور. رعایا در راهها و جاهای دیگر مشغول عملگی و فعلگی هستند همیشه اوقات گندم در این مملکت بقدری زیاد بود که از فرط زیادی در سنوات قبل

نمیدانستند چطور مصرف کنند و حالا امروز بدبخترانه طوری شده است که باید دستمان را دراز کنیم که از اطراف و جاهای دیگر با یک زحمات و مشقاتی نان خودمان را تهیه کنیم. علاوه بر این قسمت یک قسمتهای دیگری که باز توجه نشده قسمت طرز زراعت و آفانی بوده است که در این سنوات اخیر بیشتر در این مملکت زیاد شده است. بنده خودم در سال قبل که در یکی از دهات میگذشتم طوری غنچه و سبزه درختها را گرفته بود و تمام این برگها را خورده بود و این درخت از سر تا پایش یک پارچه کرم سیاه شده بود و از حیث محصول سردرختی و خشکبار بواسطه این آفتها صفر شده بود و یک قدم هم برای جاو گیری از این آفتها برداشته نشده است اینها البته با مبارزه هائی میخواهد یک معالجه هائی میخواهد یک اقداماتی میخواهد که با این دستکاهائی که ما داریم موفق نمیشویم و ساعت بساعت هم طوری توسعه پیدا میکند که زراعت را تهدید میکند و از بین میرود عمل محصول و زراعت هم در این سنوات اخیر تمسش آنچه که محصول کشاورزی و دسترنج کشاورزان برده است تحت نظر یک شر کنهائی تجارائی در آمده بود از قبیل پنجه و تریاک و توتون و آنچه محصول دسترنج رعیت بود تمامش داده شده بود بشر کنهها و قیمتها را هم خود شر کنهها معین میکردند و بهر قیمت که میخواستند از رعیت بیچاره میخریدند و بهر قیمتی که میخواستند میفروختند و هیچ ابداً ملاحظه و حسابی در کار نبود که آیا این قیمتی که بزارع داده میشود آریا برای او این زراعت صرف میکند یا نمیکند روی این اصل هم البته هر زراعتی هر صنعتی هر کاری وقتی که بنا باشد صرف نکند دوام نمیکند و رعیت هم همینطور شده بود بآن قیمتی که اجناسشان را میبردند و بآن قیمتی که با آنها جنس میفروختند هیچوقت زندگانی آنها با هم تکافو نمیکرد این رعایا هم همانطور مثل فصل خزان که بر گنجا میریزد که اول بر گنهای کوچک وضعیف میریزد و بعد بر گنهای بزرگتر رعایا هم همینطور از این بین رفتند آن اشخاصی که یکقدری ضعیفتر بودند زودتر گاو و زندگیشان را فروختند و آن قسمتهائی که یکقدری

قوی تر بودند بتدریج ضعیف شدند و اگر باز هم بهمین رویه... احداث شود زده شود و از همین قنوانی که هست باید استفاده بیشتر بکنند و دائر گرد دو یک قسمت مطالعات کافی راجع آب بکنند و یک قسمت مطالعات راجع بطرز زراعت و کشت که هر چه نوع زراعت باید بشود یک قسمت راجع به آفت ها باید مطالعه کنند و اینها را باید تحت یک ترتیب منظمی در تحت نظر بانک کشاورزی بیاوریم با این سرمایه چون این یک سرمایه اساسی و صحیحی است که ممکن است اسباب آبادی بشود و کارهایی را که آرزو داریم و در نظر داریم بکنند و این املاک هم بیک راههای دیگر و یک مخارجی که بی مصرف است نرسد. بنا بر این بنده یک طرحی را با توافق عدل آقایان رفقای محترم تهیه کرده ام و امضاء شده است و تقدیم مقام ریاست مجلس شورای ملی میکنم و فعلاً برای اطلاع آقایان قرائت میکنم:

ریاست محترم مجلس شورای ملی.

با توجه باوضاع کنونی جهان که عموم ملل برای تهیه موحباب آسایش و رفاهیت طبقه اکثریت آن ملت که طبقه زحمت کشین و کارکن آن هستند کوشیده و در تمام هر حزبی این اصل مقدس را سر اوچه قرار داده و فداکاریهایی برای رسیدن باین مقصود مینمایند با توجه باین نکته که کشور ایران یک کشور فلاحتی بوده اکثریت ملت ایران را طبقه کشاورز تشکیل میدهد. با توجه باینکه در سنوات اخیر بواسطه عدم الزامات دولت و زمامداران امور وضعیت اقتصادی کشور و مخصوصاً کشاورزان که اغلب این طبقه بواسطه فشارهای گوناگون دچار مضیقه شدند با عطف نظر باینکه هر کاری که تخیل و تخریج نماید دوام و ثبات نخواهد داشت و این امر مسلم است که قیمت دسترنج رعایا در سنوات اخیر طوری با وضعیت زندگی گامی و نرخ سایر اجناس طرف احتیاج کشاورزان متفاوت بوده که چنانچه با دقت بدخل و خرج آن رسیدگی شود عایدات آن با نصف مخارج آن تکافو نمی نموده و بهمین جهت هم کشاورزان از بین میرفتند. با توجه باینکه بواسطه سدمات فوق رعیتی ایران صد در صد تقابلی یافته و زارعین ناتوان و از عهده کشت و زرع بر نمی آیند و کشور

ایران دچار قحط و غلاگردیده و روز بروز هم اگر توجه بجلی نشود خراب تر خواهد شد. با توجه باینکه کشور کشاورزی ایران امروز باید برای تهیه گندم بدیگران متوسل شود. بعقیده اینجانبان بری ترقی فلاحت کشور و بهبودی حال زارعین و تهیه وسائل کار آنها حایلیه که خوشبختانه بفضل خداوند بواسطه سرمایه و عطیه که از طرف عالیحضرت همایون شاهنشاه محبوب بدوات واگذار شده فراهم است باید از فرصت استفاده نموده اسباب ترقی و سعادت ملت و ملت ایران را فراهم سازیم و از این سرمایه که پس از استرداد حقوق صاحبان حق باز تصور میشود قریب پنج هزار مالدون ریال باقی میماند استفاده نموده بگذاریم بیهوده تلف و تفریط شود. امروز بر عموم نمایندگان و آحاد و افراد ملت لازم و واجب است که برای نگهداری از آن سعی وافی بعمل آمده و از تفریط آن جلو گیری شود لهذا برای اجرای منظورهای بالا و ترقی امور اقتصادی کشور طرحی که محتوی بر هشت ماده است بشرح زیر تهیه و برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده ۱ - دولت مکلف است بانک کشاورزی را برای انجام مواد زیر توسعه دهد.

ماده ۲ - کلیه اموال انتقالی از طرف عالیحضرت شاه سابق اعم از منقول و غیر منقول که از طرف عالیحضرت همایون محمد رضا شاه بهلوی بموجب فرمان ۳۰ شهر یورماه ۱۳۲۰ بدولت انتقال یافته بضمیمه مبلغ چهار صد ملیون ریال که بوزارت دارائی داده شده و خالصات دولتی که در دست دولت و وزارت دارائی است بضمیمه سرمایه بانک کشاورزی خواهد شد.

ماده ۳ - بانک کشاورزی مکلف است احکامی را که برطبق قانون مخصوصی که نسبت بدعاوی مربوط باین املاک از مجلس شورای ملی گذشته و از طرف محاکم صلاحیت دار صادر میشود بموقع اجرا گذاشته املاکی را که حکم استرداد آن صادر شده یا جوهری که بابت غبن و غیره باید پرداخته شود پرداخته آن احکام را ضبط نماید.

ماده ۴ - بانک کشاورزی مکلف است کلیه عوائد املاک

و رقبات و مستغلات را جمع آوری نماید.

ماده ۵ - بانک کشاورزی مکلف است کلیه سرمایه خود را برای عمران و آبادی کلیه کشور از قبیل سد بندی ایجاد و تأسیس چاه آرتزین احداث قنوت و سایر امورات کشاورزی و همچنین تهیه بذر مرغوب و مطالعات در طرز زراعت و اصلاحات امور کشاورزی و استقرار بمساکین و زارعین برای مقاصد فوق مصرف نماید.

ماده ۶ - بانک کشاورزی برطبق قانون سابق استقراس هائی که میدهد مدت آنرا تا ده سال و منافع آنرا از قرار صدی پنج حد اکثر دریافت خواهد داشت.

ماده ۷ - دولت مکلف است متخصصی را که برای اداره امور بانک مزبور لازم بداند استخدام و کنترلهای آنها را بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

ماده ۸ - آئین نامه های مربوط باین قانون را وزارت دارائی و وزارت کشاورزی تهیه و پس از تصویب کمیسیون قوانین دارائی و کشاورزی بموقع اجرا خواهند گذارد.

این طرح را تقدیم مقام ریاست مجلس شورای ملی میکنم که بکمیسیون مبتکرات ارجاع فرمایند که در جریان قانونی خودش سیر کند.

۵ - سوال آقای انوار راجع به درآمد اوقاف و جواب آقای وزیر فرهنگ

رئیس - آقای انوار سوالی از آقای وزیر فرهنگ دارند.

وزیر فرهنگ - بنده حاضرم برای جواب

دبستانی - بنده هم سوال کرده بودم.

رئیس - آقای انوار بفرمائید

انوار - بنده حقیقه از آقای تدین متشکرم که کاملاً مراعات حقوق و حدود نظامنامه مجلس و مجلس را کرده اند. يك سوالی در حدود چهار روز است بنده از ایشان کرده ام و غالباً که تشریف آورده اند گفته اند که من برای جواب حاضرم بعد يك جریانی پیش آمده است که بنده گفتم خوب. ضمناً بنده خواستم آقای رئیس الوزرا بدانند که

یکماه پیش از این من سؤال کردم از آقای وزیر کشاورزی و الآن هم موقعی است که همه ماها توجه داریم نسبت به کشاورزی و مسئله ایست که محتاج الیه تمام ایالات و ولایات است بنده محل خود را می بینم خدا شاهد است که باید توجه کرد امروز روزی است که مملکت ما باید تمام زحمات را تحمل کند برای کشاورزی و باید وزیر بیاید در مجلس نظریات خودش را بدهد...

رئیس - شنبه راجع بفرهنگک سؤال دارید چرا از موضوع خارج میشوید؟

انوار - سیر کن آقا شما این جور که میفرمائید ما نمیتوانیم حرف بزنیم.

رئیس - شما يك سؤالی از آقای وزیر فرهنگ دارید نه از کشاورزی.

انوار - این جور که شنبه میفرمائید بنده باید مطیع فرمایشات شما باشم یا نظامنامه؟

رئیس - آخر شما از وزیر فرهنگ سؤالی دارید و ایشان حاضر شده اند که جواب شما را بدهند.

انوار - والله همیشه بنده اخطار خواهم کرد.

رئیس - اخطار بکنید ولی از روی نظامنامه صحبت کنید.

انوار - بانی يك قانونی از مجلس گذشت در ۱۳۱۳ راجع باوقاف و بعد برای آن قانون يك نظامنامه درست کردند نه اینکه مجلس نظامنامه را درست کرد اختیار داده شد به وزارت فرهنگ که برود يك نظامنامه بنویسد که آن قانون را عملی کند در ۱۳۱۶ آن نظامنامه نوشته شد. حالا بنده جریان گذشته را نمیخواهم بگویم که آن نظامنامه چه جور تنظیم شده و بچه ترتیب واقع شده و آن نظریاتی که نسبت عوائد موقوفات بود آنرا هم امروز تحت نظر نمی گیریم فقط میخواستم این را عرض کنم که از سال ۱۳۱۷ آمده اند این عوائد موقوفات را اقسامی کرده اند و تیکه تیکه اش کرده اند بعضی را بعنوان مجهول المصرف بعضی را بعنوان المصرف و همین جور متولی ها را بعضی را بعنوان غیر لایق التولیه

بعضی را بعنوان معدوم التولیه که معدوم است تولیت او بعضی را بعنوان مجهول التولیه و بهمین عناوین مخصوصاً از سال ۱۳۱۷ به بعد درآمد این موقوفات رفته است در دست اوقاف و نمایندگان آن ها. در سال ۱۳۱۹ که بنده در مجلس شورای ملی مشرف بودم در جزء عوائد قلمی ندیدم که وزارت معارف يك قلمی از عوائد اوقاف داده باشد به بودجه مملکت و يك گرفتاری دیگری هم ما در اینجا داریم و آن مسئله تفریغ بودجه است که تا حالا هم مسئله تفریغ بودجه واقع نشده که تفریغ بودجه بیاید به مجلس و وزیر مالیه بگوید که عوائد ما آنقدر بوده است این مبلغ از وزارت معارف رسیده است این اندازه اش از وزارت کشور رسیده نیامده است حالا انشاءالله بعد از این بیاید و به بنیم که این آقای وزیر مالیه موفق بشوند و تفریغ بودجه را بیاورند چون تفریغ بودجه هنوز نیامده است و عوائد موقوفات هم رفته و صرف موقوف علیهم نشده است و جزء بودجه هم نیامده است بنده از آقای وزیر فرهنگ سؤال کردم که توضیح بفرمایند که در عرض این چهار سال عوائد این موقوفات کجای رفته است این موقوفات ایران که عوائدش باید صرف يك اموری بشود که آن عقائد حسنه و اقدین عملی شود و صرف پیشرفت شعائر اسلامی بشود در این مدت غیر از خراب کردن اما مزاده بچی و خرابی مساجد دیگر چکار برای ما مردم کرده است؟ آنوقت آقای رئیس مجلس میفرمایند چرا صحبت میکنید آقا بنده چرا صحبت نکنم در شب تریبون مجلس شورای ملی صحبت نکنم در کجا باید صحبت بکنم با داشتن مذهب جعفری هر که که آثار مذهب جعفری بوده است در این ده سال باهمال کرده اند باز هم میگویند حرف نزنم (صحیح است)

رئیس - آقای فیاض

فیاض - سؤال بنده راجع بمدارس ملی مشهد بود روحی - نمیشود آقا اول باید جواب آقای انوار داده شود بعد شما بفرمائید

وزیر فرهنگ (آقای تدین) - سؤال آقای انوار به دو قسمت تجزیه میشود يك قسمت آن بولهایقی است که وزارت فرهنگ در این سنوات اخیر از عوائد موقوفات گرفته است قسمت دوم مربوط است به مصارف این وجوه بنده اول وارد میشوم در بیان آن مبالغی که وزارت فرهنگ از در آمد های موقوفات گرفته است گرچه سؤال ایشان مربوط است بسال ۱۳۱۷ به بعد ولی بنده از دو سال قبل میگرم یعنی از سال ۱۳۱۵ برای اینکه از ۱۳۱۵ است که سال بسال وزارت فرهنگ بیشتر گرفته است از سال پیش بنا بر این اکتفا میکنم به بیان ارقام. در سال ۱۳۱۵ بولی که اداره اوقاف وزارت فرهنگ از مجموع موقوفات مملکت گرفته است عبارت است از ۲۳۱۳۳۷۹۷ تومان در سال بعد یعنی در سال ۱۳۱۶ - ۴۹۹۵۴۲۹۹۵ تومان در سال ۱۳۱۷ مجموع بولهایقی که گرفته شده است عبارت است از ۷۱۰۷۱۰۸۲۸۶ تومان در سال ۱۳۱۸ ۶۰۰۰۰۰۰ هزار تومان در سال ۱۳۱۹ يك میلیون تومان در سال ۱۳۲۰ که امسال است يك میلیون تومان وصول شده است بنا بر این تفاوتی که از ۱۳۱۵ تا امسال پیدا شده است ۷۶۸۶۶۲۳ تومان حالا منشا این تفاوتها چیست و از کجا تفاوت پیدا شده است منشأش این است که در آن قانونی که از مجلس گذشته است یکی از مواردی که وزارت فرهنگ حق دارد که عوائدش را ضبط کند بنام متعذر المصرف است یعنی يك موقوفه باشد که مصرف آن متعذر و مشکل یا غیر ممکن باشد این که متعذر المصرف خیلی بسط پیدا کرده است مخصوصاً در این دو سه سال اخیر. یکی از موارد متعذر المصرف وجوهی است که میبایستی صرف روضه خوانی بشود چون روضه خوانی شروع شده بود بنا بر این آن وجوه متعذر المصرف بوده و در اغلب جاهائی که روضه خوانی می کردند اطعام مساکین هم بوده است چون روضه خوانی موقوف شده اطعام مساکین هم متعذر المصرف شده است و باز از جمله موارد متعذر المصرف بعضی از وجوه اوقاف بوده است که میبایست بمشاهد مشرفه فرستاده شود چون ارز غیر مقدور بوده است پس آن عوائد

هم متعذر المصرف شده است قسمت دیگر که این عوائد را زیاد کرده است این است که از متصدیان اوقاف يك مبالغی را گرفته اند بعنوان کمک به تعلیمات کمک بمعارف عمومی بنا بر این این تفاوت که ملاحظه میفرمائید از بولهای متعذر المصرف و عنوان کمک به تعلیمات از مردم گرفته شده است و بعد از سنه ۱۳۱۸ تا ۱۳۱۹ باین طرف مبلغ جزء عوائد عمومی محسوب شده است و تحویل خزانه عمومی داده شده است و يك مورد دیگری هم هست که عرض میکنم و آن این است که بسیاری از موقوفات در این دو ساله اخیر بدون يك دلایل قوی از طرف وزارت فرهنگ ضبط کرده اند و عوائد آنها هم جزء همین است در واقع از ۱۳۱۸ به این طرف مقدمه آن قانون فروش اوقاف شروع شده بود و منظور ضبط اوقاف تمام مملکت بود ولی خوب آن قانون که گذشت بنده حالا که نگاه میکنم و درست دقت کردم عوائد مشروعی که میتواند وزارت فرهنگ بگیرد بدون يك عناوین عجیب و غریب و مطابق واقع باشد بیش از دو سه هزار تومان نیست و بقیه بعنوان غیر مشروع بوده است بنا بر این بنده نمایندگان اوقاف دستور داده ام از طرف وزارت فرهنگ و بنام وزارت فرهنگ که دقت بکنند و کار را رسیدگی بکنند و هر عملی که برخلاف قانون اجرا شده است آن اعمال و کارها را لغو کنند (صحیح است - احسن است) بنده تقیده دارم که وزارت فرهنگ فقط حق مشروع خودش را باید استفاده کند (صحیح است) مال هر کسی را که بعنوان غیر مشروع گرفته اند بنده باو پس خواهم داد و حتی دستور داده ام که در تمام نقاط مصارفی که مربوط بروضه خوانی است با کمال ملاحظه و با کمال جدیت توجه متصدیان اوقاف را جلب کنند بيك موضوع و آن این است که نمیتوانند مخصوصاً باوضع حاضر مملکت آن بولی را که میخواهند خرج قند و چای بکنند خرج اطعام مساکین بکنند (صحیح است) و همه همینطور دستور دادم (احسن است) و گفتم مجبورشان نکنند که روضه بخوانند ولی جلبشان کنند و اخلاقاً عاطفه آنها را جلب کنند که با وضعیت امروز پول قند و شکر را صرف اطعام مساکین بکنند (صحیح است)

و گمان مینماید که در این راه هم خدا و هم رسول و هم خود حضرت امام حسین علیه السلام راضی باشند (صحیح است احسنت) اما مصارف، مصارف قلمهای زیادی دارد که حالا اگر بخواهم وارد بشوم حافظه بنده موافقت نمیکند و وقت را هم میگیرد بنابراین وقتی که این مبلغ های غیر مشروع بصاحبانش برسد و گرفته نشد بدیهی است که عوائد اوقاف هم کم خواهد شد و آنها هم مطابق مقررات يك بودجه برای آن معین خواهد شد و البته بر من مجلس هم خواهد رسید. سؤال دیگری هم که آقای فیاض از بنده کرده بودند راجع به مدارس ملی و وضعیت اسفناکی است که مدارس ملی خودشان است ولی از نقاط دیگر هم بوزارت فرهنگ مراجعه کرده اند و تقاضای کمک و اعانه کرده اند مدارس ملی در مملکت ما از پیش قدمان فرهنگ ایران هستند از ابتدای مشروطیت به بعد (صحیح است) و خدمات بزرگی به جامعه فرهنگی ایران کرده اند متأسفانه وضعیت فعلی آنها دچار يك ضعف مالی شده است و علتش هم این است که میگیرند چون معلمین و سایر کارکنان فرهنگی از این قانون اضافه حقوق استفاده کرده اند بنابراین دبیران و معلمین که در مدارس ما اشتغال دارند با این حقوق کم نمیتوانند زیاد کار کنند و حق هم با آنهاست بنابراین استمدادی از وزارت فرهنگ کرده اند بنده امسال البته متأسفانه عملی نداشتم که بتوانم به آنها کمک بکنم ولی این وعده را میدهم که انشاء الله در سال آتی بتوانیم با کمک هیئت محترم دولت يك مساعدتی نسبت به همه مدارس ملی ایران از حیث کمک مالی بشود (صحیح است)

۶ - قرائت ورقه استیضاحیه آقای امیر تیمور از آقای وزیر دارائی

جمعی از نمایندگان - دستور .
 (آقای طوسی ورقه استیضاح آقای امیر تیمور کلامی را از آقای وزیر دارائی بشرح زیر خواندند)
 مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - مدتی است این بنده از آقای وزیر دارائی در موضوع خرید ارز بمطزنه بکصد و چهل ربال و اینکه ادامه وضع مزبور بضرر وزیران

کشور تمام میشود سئوالی نموده ام که در مجلس برای جواب حاضر شوند و چندین جلسه هم متوالی حضوراً از ایشان تمنی کرده ام برای جواب سئوالات مزبور زودتر حاضر شوند و احساس میکنم میخواهند با طفره و تعامل بدفع الوقت و در گذار کنند نظر باینکه بیش از این بنده نمیتوانم شاهد جریان باشم که بر علیه منافع کشور است بموجب این ورقه میخواهم آقای وزیر دارائی را استیضاح کنم و از مقام محترم ریاست تمنی دارم روز استیضاح را تعیین فرمایند . (امیر تیمور)

۷ - تصویب فوریت و اصل لایحه تمدید قانون تعدیل اجاره بها

رئیس - لایحه پیشنهادی وزارت دادگستری مطرح است چون برای تصویب لایحه اصلاح و تمدید قانون اجاره بهای مستغلات که بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده مدتی وقت لازم است و از طرف دیگر مدت قانون مصوب دیماه ۱۳۱۷ نیز در اول اسفند ۱۳۲۰ منقضی میشود و تا تصویب و اجرای قانون جدید ممکن است اشکالاتی برای مردم پیش بیاید برای جلوگیری از این اشکالات ماده یگانه زیر اینک پیشنهاد و با قید دو فوریت درخواست تصویب آن میشود .
 ماده یگانه - تا زمانی که لایحه پیشنهادی قانون اصلاح و تمدید قانون تعدیل اجاره بهای مستغلات از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد و بموقع اجرا گذارده شود مقررات قانون تعدیل اجاره بها مصوب دیماه ۱۳۱۷ مجری خواهد بود و این ماده یگانه از تاریخ تصویب مجلس شورای ملی قابل اجرا میباشد .
 رئیس - فوریت اول مطرح است . آقای روحی

روحی - عرض میکنم بنده اصولاً با این طرز کار مخالفم بقید دو فوریت قانون بمجلس آوردن امروزه هیچ لزومی ندارد ماکارهای بس مهمی داریم که همینطور دارد بررور میکند الان هم برای تصویب این قانون مدتی وقت داریم يك موضوعی که امروز برای ما خوب نیست آوردن لوایح بقید دو فوریت است همینطور يك لایحه را ابتدا بساکن بقید دو فوریت این يك عیب اساسی دیگر هم دارد این جا با قانون تعدیل مال الاجاره با اینکه بنده موافقم ولی با این

قانون مخالف هستم زیرا اگر این قانون بقید دو فوریت گذشت دیگر آن قانونی که امروز بمجلس تقدیم شده نخواهد گذشت و آن قانون سابق يك معایبی دارد که در عمل دیدیم نخست وزیر وقت آقای متین دفتری در آن قانون آمد گفت ما میخواهیم پایه زندگانی را از این که هست پایین تر بیاوریم و از اینجا شروع میکنیم که مستغلات را پائین بیاوریم و رفته رفته بکارهای دیگر بپردازیم این کار که نشد هیچ خودشان يك مشت مستغل داشتند صدی پانزده اضافه کردند و مال سایرین را آوردند پائین و همینطور در عمل معایبی پیدا شد و اگر این قانون را بقوریت رأی بدهیم آن قانون نخواهد گذشت و اساساً هم چون این لایحه در جلسه خصوصی نیامده است و این سابقه بدرجایست شورای ملی عمل کردن بنده کاملاً مخالفم دولت هر وقت بقید دو فوریت چیزی دارد قبلاً باید نظر نمایند کانرا در جلسه خصوصی جلب کند و بعد بیاید در مجلس شورای ملی و تقاضای دو فوریت بکند و الا بنده با اصل قانون مخالف نیستم .

رئیس - آقای محیط .

محیط - بنده در این قانون عقیده ام این است که يك قانونی در زمان آقای متین دفتری از مجلس گذشت که خیلی بموقع بود و آنها هم بموجب يك فشارهایی بود که بر حسب تقاضای يك عده لاله زارها که با مالکین خودشان دعوی داشتند برای آنها آن لایحه گذشت و حالا هم يك چیزیموردی که آوقت گذشته ما بخواهیم او را تجدید کنیم خیلی بموردتر میشود بنده خواهش میکنم این لایحه را یا پس بگیرد یا اینکه فوریت معنی ندارد .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - عرض میکنم این لایحه موقعی که آمد بمجلس موافق و مخالف در مجلس خیلی داشت و آن روزی هم که آمد بمجلس بنظر بنده ضرورت داشته و نظر شخصی هم در بین نبود برای اینکه اداره امور جامعه را دولت در هر چیزی باید در نظر بگیرد و این يك امر محسوس و مسلمی است اگر فراموش نشده باشد در آن موقع وضع اجاره خانه و دکا کین و

مغازه ها طوری بود که ایجادگرانی بزرگی برای همه کرده بود باین معنی که کسی که يك مغازه در بالای لاله زار داشت و مابقی سی تومان اجازه میداد بکمر تبه میخواست صد و پنجاه تومان بکند (صحیح است) و آنوقت این اضافات تمام تحمیل بر مصرف کننده میشود يك چیز مهم را ما نباید از نظر دور کنیم این جا بر میخوریم بدو موضوع البته يك دسته ملاکین هستند صاحبان خانه و مغازه هستند که خیلی مردمان شریفی هستند که چه قانون باشد و چه قانون نباشد آن چیزی که مطابق انصاف است عمل میکنند اما یکدسته مردم بی انصافی هستند که همیشه از هر جریانی سوء استفاده میکنند دولت باید جای آنها را بگیرد و بقییده بنده یکی از لوایح خوبی که از مجلس گذشت همین قانون تعدیل مال الاجاره بوده است و این يك چیز مسلم و واضحی است برای اینکه ملاحظه فرمائید که يك ملکی صدی چند باید درآمد بدهد يك ملاکی که يك ملکی دارد در بیابان و دچار هزار نوع مشقت و گرفتاری است این جمعاً با این همه زحمات صدی هشت و صدی شش بیشتر عایدش نمیشود آنوقت يك کسی در فلان موقع هزار تومان داده است و در خیابان لاله زار يك مغازه تهیه کرده میخواهد سالی دو هزار تومان استفاده کند این برخلاف اصل است و این تمدیدی را که اینجا آقای وزیر دادگستری تقاضا کرده اند بنظر بنده این است چون فرمودند که در ۳۰ اسفند منقضی میشود بنظر بنده لازم است که این ماده واحده را ما بگذرانیم و در آن قانون هم تجدید نظر کنیم و اگر اصلاحاتی موافق لازم دارد آنها را اصلاح کنیم و در هر صورت آن قانون تعدیل مال الاجاره یکی از مسائل لازم و ضروری این کشور است که همه باید توجه داشته باشند

رئیس - آقای اوحیدی

اوحیدی - عرض کنم که موقعیت بنظر بنده طوری اجازه میدهد که باید از طرف مجلس شورای ملی بدولت حق داده داده شود حتی فلنگ و نمک و زرد چوبه را تحت نظر بگیرد چه رسد به قضیه تعدیل مال الاجاره (صحیح است) مگر ما در این کشور . . . . .

آقای سید یعقوب - بنده اظهار نظامنامه دارم چرا دوتفر
 موافق پشت سرهم حرف میزنند آقای رئیس
اوجدی - آقای انوار میخواهید روی بنده را بخودتان
 باز کنید که هر وقت صحبت میکنید بین حرف شما حرف
 بزیم (انوار - منظورم شما نبودید) بنده هیچوقت عادت
 نداشته‌ام در بین فرمایشات آقایان دوستان محترم با اینکه
 بیانات آنها را مخالف با عقیده خودم بدانم حرف بزیم (صحیح
 است) و شاید این عادت را آقایان ملتفت باشند بنده وارد
 جزئیات نمیشوم چون خود آقایان محترم و هیئت دولت به
 اخلاق و روحیات عمومی آشنا هستند و میدانند درجه انصاف
 و مروت و تقوت ما تا کجاست بنا بر این بنده با این لایحه
 موافقت دارم و هم با دو فوریت آن برای اینکه اگر این دو
 فوریت نشود فردا صاحبان املاک ورقه اجراییه صادر میکنند
 وزارت دادگستری تکلیفش چیست؟

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده خیال میکنم که آقا متوجه موضوع نیستند
 و نشده‌اند موضوعی که مورد بحث است صحبت از این بود
 که فوریت لایحه را ما رأی بدهیم یا نه بنده هم در اصل
 موضوع موافق هستم ولی با این منطلق آقای وزیر دادگستری
 موافق نیستم آقای قانونی را که حضرت مستطاب عالی لازم
 میدانستید برای این کشور میبایستی زودتر بیاورید چرا
 معطل کردید و تباطؤ کردید و در این روزی که آخرین روز
 مدت آن قانون است میاورید و آن وقت دایلمان این است
 که چون مدتش تمام شده است بنا بر این باید با دو فوریت
 تصویب شود بنده معتقدم که آقایان محترم باید توجه
 فرموده باشند که یک قانونی که مدتش در شرف اتمام است
 ده پانزده روز پیشتر بیاورند به مجلس و این دلیل نیست که
 چون مدت قانون تمام شده ما هم بایسته بقید دو فوریت رأی
 بدهیم عرض می‌کنم بنده و یک عده از رفقای خودمان که
 جزء موافقین دولت هستیم و اکثریت دولت را تشکیل میدهم
 در این حال که ما اکثریت را تشکیل میدهم در نظامنامه
 خودمان هم قید کرده‌ایم که دولت یک لایحه را اگر با قید دو

جدید را بگذرانیم قانون جدید را مطالعه بفرمائید ابدافوریتش
 را هم تقاضا نمیکنیم دوشوژهم بشود در کمیسیون هم بحث بشود
 ولی اینکه بگوئیم قانون سابق که از مجلس شورای ملی
 گذشته است چند روزی هم تمدید کنیم اینکه مطالعه لازم
 ندارد که آقا میفرمایند با دو فوریت مخالف هستیم. (صحیح
 است)

وزیر دادگستری - اینجا برای نماینده محترم آقای
 اعتبار یک سوء تفاهمی حاصل شده بود خیال کردند که بنده
 لایحه اصلی را که در اصلاح و تجدید لایحه سابق است نداده‌ام
 خیر بنده امروز داده‌ام آن لایحه را ولی چون خواستیم مجال
 باشد که آن قانون بدقت مطالعه بشود و از طرف دیگر
 اشکالی هم برای زندگی مردم پیش نیاید از این جهت تصویب
 این ماده واحده را بنده موقفاً پیشنهاد کردم که این تمدید
 شود و بنظر بنده اشکالی هم ندارد.

بعضی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت اول لایحه (اکثر
 برخواستند) تصویب شد. موافقین با فوریت دوم بر خیزند
 (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده واحده معارض است.
ماده یگانه - تازمانی که لایحه پیشنهادی قانون اصلاح
 و تمدید قانون تعدیل اجاره بهای مستغلات از تصویب مجلس
 شورای ملی بگذرد و بموقع اجرا گذارده شود مقررات قانون
 تعدیل اجاره بها مصوب دیماه ۱۳۱۷ هجری خواهد بود و
 این ماده یگانه از تاریخ تصویب مجلس شورای ملی قابل
 اجرا میباشد.

رئیس - آقای اعتبار.

اعتبار - عرض کنم فرمایش جناب آقای نخست‌وزیر کاملاً
 صحیح و مطاع است ولی این رویه‌ای را که حقیقتاً دولت‌های
 سابق داشته که لوایحی را با قید دو فوریت میآوردند و یک دلایلی
 هم می‌آوردند که مطلب خیلی فوریت و اهمیت دارد و اگر الان
 مجلس موافقت نکند چنین چنان خواهد شد و در عمل میدیدیم
 که یک لایحه بدون دقت و توجه باطراف آن از مجلس شورای
 ملی میگذشت و خود آقایان نمایندگان و بعد هم شاید دولت

توجه پیدا میکردند که بهتر این بود در این باب یک مشورت
 بیشتری میشد در این قسمت حالا بطوری که جناب آقای
 نخست‌وزیر فرمودند که کثرت کارها موجب شده است
 که قبلاً آقای وزیر دادگستری باین امر توجه نکرده‌اند
 خوب بنده در این باب دیگر عرضی نمیکنم ولی آیین راعرض
 میکنم که این اختیار و تمدید این قانون را برایش مدتی قائل
 بشوند ناموقمی که این لایحه جدید بگذرد چون این لایحه
 را میفرمایند الان داده‌اند و صحیح هم هست چون در آن
 قانون که سابق از مجلس گذشته واقعی بنظر میآید که باید
 مورد دقت و بحث واقع شود و برای اینکه دولت فارغ نشود
 از این فکر که بموجب یک ماده واحده تمدید آن قانون را
 پیشنهاد کرده که خیالش راحت باشد و برای اینکه علاقه‌مند
 بشود دولت بگذرانیدن این قانون و فکر نکند که دیگر این
 قانون لازم بدست خوبست هر مدتی را که لازم میدانند بفرمایند
 که ما این ماده واحده را برای یکماه دو ماه هر مدتی که
 لازم دارند تصویب میکنیم بعد این لایحه که از مجلس گذشت
 مطابق آن عمل کنیم.

وزیر دادگستری - تصور میکنم عملی را که بنده کرده‌ام
 تصدیق عملی بر مدلول فرمایش آقای نماینده محترم است
 یعنی خواستم قانونی که از مجلس شورای ملی میگذرد با کمال
 دقت و مطالعه در اطراف امر باشد بهمین جهت هم لایحه‌ای
 که تقدیم شد در تجدید و اصلاح قانون سابق بهیچوجه تقاضای
 فوریت نشد بنده هم کمال توجه را داشته‌ام و عدم توجهی
 نسبت باین مطلب ابراز نکردم چون مدتی است بنده این
 لایحه را حاضر کرده‌ام و صرف نظر از گرفتاری‌های خود
 بنده خود مجلس شورای ملی هم بقدری گرفتار بهایش زیاد
 بود که مجال نمیشد این لایحه معارض شود و حالا هم که این
 لایحه تقدیم شده برای همین است که دقت بیشتری در اطراف
 آن بشود و نواقص قانون سابق مرتفع شود و رفع زحمت از
 مردم بشود منتها البته این وقت لازم دارد و برای اینکه بین
 انقضای موعده قانون سابق و زمانی که این لایحه قانونی حاضر
 بگذرد مدتی فاصله میشود که این مدت تولید یک بی تکلیفی

برای مردم میکرد صاحبان مستغلات ممکن بود اجرائیه‌هایی صادر کنند که اسباب زحمت مردم میشد و از حالا هم شکایات در این باب کرده اند و لازم بود که تکلیف آنها معلوم شود از این جهت بود که بنده تقاضا کردم قانون سابق موقتاً تمدید بشود تا اینکه این لایحه با دقت از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد. اما اینکه میفرمایند موعدهای برای این معین کنیم اگر اختیارش دست بنده بود البته بنده معین میکردم ولی بنده لایحه را تقدیم کرده ام و اختیارش دست آقایان است و بنده هم که هر روز در مجلس هستم در ظرف سه روز میشود گذراند یکماه هم میشود هر وقت که وقت معین کردند بنده حاضر می‌باشم توضیحات بدهم اصلاح کنم بیاوریم بده مجلس بنده تصور میکنم دیگر اشکالی ندارد (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر طاهری.
دکتر طاهری - بنده موافق هستم مذاکرات هم کافی است

اورنگ - بنده پیشنهادی داده (پیشنهادها با اینطور قرائت شد)
پیشنهاد می‌کنیم قانون سابق تا آخر اسفند تمدید شود. اورنگ - اعتبار - طباطبائی

طوسی - مال آقای انوار هم همینطور است که تا آخر اسفند مدت معین شود
پیشنهاد آقای نهر انچی

این جانب پیشنهاد میکنم که مدت تمدید قانون تعدیل در ماده واحده تا آخر اسفند ماه محدود گردد
پیشنهاد آقای دهستانی: مدت معلوم گردد
رئیس - آقای نقابت

نقابت - بنده با اساس لایحه موافقم ولی بعنوان مخالفت يك تذکری دارم. عرض کنم پیشنهادانی که میشود راجع به تعیین مدت با عدم توجه با اساس ماده است زیر آماده سابق يك دوره سه ساله اجازه میداد برای تعدیل و در ضمن مقرر شده بود که وزارت دادگستری هم آئین نامه و دستورانی برای تکمیل آن قانون تنظیم کند چون وزیر عدلیه فرمودند که این

مردم ممکن است فرق بکنند (صحیح است) ملاحظه بفرمائید اگر اتفاقاً با کارهایی که داریم تا آخر اسفند نگذشت و سه روز دیرتر شد در ظرف همین سه روز ممکن است اشخاص سوء استفاده‌هایی بکنند و بنظر بنده احتیاج باین ندارد که این موقت را که گفته‌ایم مدتش معین شود چون مدتش مقید است تصویب این لایحه پیشنهادی (صحیح است) احتیاج ندارد با اینکه محدودش کنیم بیست و یک روز یا چهار روز و بنده یقین دارم که آقایان نمایندگان محترم توجه دارند و زودتر خواهند گذراند

رئیس - رأی می‌گیریم به پیشنهادانی که به مجلس داده شد موافقین برخیزند (عده‌ای برخاستند) تصویب نشد.

ملک‌دانی - مطابق نظامنامه پیشنهادات را باید یکی یکی رأی بگیرند.

رئیس - همسه مضمونش یکی بود رأی گرفتیم رد شد. رأی گرفته میشود به اصل ماده یکانه آقایانیکه موافقتند قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۸ - قرائت مراسله آقای وزیر دارائی

رئیس - آقای وزیر دارائی اظهاری کرده‌اند. قرائت میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

این جانب چندین جلسه است در مجلس برای دادن پاسخ به سئوالات آقایان نمایندگان حاضر شده‌ام و جز آقای دبستانی کسی سئوالی نکرده است خواهشمندم تکلیف معلوم فرمائید که بعداً آقایان کله نکنند که سئوالات جواب داده نشده است

طوسی - بنده الان سئوال دارم و حاضر
۹ - سئوال آقای مخبر فرهمند راجع به کوی نازآباد و جواب آقای وزیر دارائی

رئیس - آقای مخبر فرهمند.
مخبر فرهمند - اولاً نیمساعت از ظهر گذشته است يك ساعت هم هست که ما داریم کاری کنیم و در این يك ساعت هم چه کار کردیم؟ يك ماده را گذراندیم راجع به تمدید مدت قانونی که در صورت سال قبل گذشته است (خنده نمایندگان -

سه سال قبل با در صورت است سه سال قبل بطور انقراض عرض کردم. چند نفر از آقایان هم قبل از دستور مطالبی را فرمودند بهر صورت مقصود و عرض این است که باید کار کرد شما يك لوايح مهمی دارید و در مجلس است اگر نباید اینها بگذرد و مطرح شود این يك موضوعی است خوب را همان را بشنیم و برویم خانه مان و کاری نداریم دیگر اگر هم باید بگذرد که بنده عقیده ام این است که بیشتر باید صرف وقت کرد و هر روز هم اگر ما بگوئیم موقع خطر است و باز يك است و بایستی بیشتر جدیت کرد و کار کرد این حرفها هم از بس گفته شده است اهمیتش ازین رفته و مبتدل شده است و حال آنکه نباید هر دفعه این مطلب را تکرار کرد حالا چون وارد مذاکره در این لایحه احتکار که کمیسیون هم دوروز صرف وقت کرده عصر و شب صبح آمده و حاضر کرده برای جلسه که امروز بگذرد و البته حالا آقایان میفرمایند که وقت گذشته است و بطوری که معلوم است حاضر نیستید آن مطرح شود (امیر تیمور - عصر جلسه بشود) این است که لا اقل اجازه بدهند که چند سئوال که شده است این سئوالات جواب داده شود که بارمان یکتدیری سبک بشود و برای جلسه دیگر آن لایحه بگذرد (بعضی از نمایندگان - بفرمائید) عرض کنم يك سئوالی که بنده کرده‌ام آن را تطبیقش نمیدهم با وضعیت و مذاکرات و اوشنجائی که در این چند روزه در خارج از مجلس هست برای اینکه چند روز است در جریان نوشته میشود که مجلس اختلافاتی دارد کابینه مترازل است و کلا دور هم نشسته اند که چه بکنند بنده که یکی از نمایندگان هستم این چیزهایی که نوشته میشود باین شهرت بنده نمیدانم و نمی‌بینم یا بنده اطلاع ندارم یا چنین چیزی نیست (صحیح است) و چنین چیزی وجود ندارد و کسی اطلاع ندارد. چرا؟ بنده عقیده ام این است که ما هر کابینه را اعم از خوب یا بد (البته همه خوبند) تا وقتی کار بد نکرده باید صد درصد با او موافق باشیم وقتی که کار بد کرد هر کس باشد مجلس باید با او مخالفت کند برای اینکه نه با اشخاص خصوصیتی هست و نه ضدیت فقط مصالح

مملکت در نظر است. (صحیح است) پس بنده این سؤالی که میکنم مان چند روز قبل است و وارد آن مراحل نشود که امروز در مجلس شروع کردند به سؤالات و قضایا را کردن مجلس بگذارند که نمیگذارند کار بشود و استیضاح میکنند و چه و چه و بالاخره مسئولیت آنها را متوجه مجلس شورای ملی میکنند و مجلس است که این کار را میکند (دکتر سنک - مجلس باید کاملاً مواظب باشد) (خنده نمایندگان) سؤالی که بنده از آقای وزیر دارائی کرده ام این است که در چندی قبل در روزنامه ها نوشته شده بود که خیال دارند... یعنی یک صاحب ای آقای مدیر اطلاعات با آقای وزیر دارائی کرده بودند راجع بموضوع خواربار و ضمانت اظهار شده بود که برای توده مردم میخواهند یک ساختمان هزار خانده ای در زمینهای نازی آباد بکشند بنده هم آنوقت شرحی نوشتم بر روزنامه دادم و اظهار نظر هم کردم و متأسفانه روزنامه بواسطه ترا کم کار آن مقاله بنده را مجال نگذرد بود بنویسد و ماند تا شبی که روزش دعوت به محل کرده بودند برای گذاردن سنک بنا اتفاقاً همان شب هم روزنامه درج کرد و خلاصه بعد بنده دیدم چون موضوع بکوه موضوعی است که نمیشود بسکوت گذراند درخواست سؤالی کردم عقیده بنده این است که حالا موقعی نیست که بتوان وارد این مسائل شد این است که سؤالی میکنم سؤالی بنده این است که اصولاً با هر ساختمانی که مربوط بشهر تهران یا شهرستانی باشد که بدون یک نقشه جامعی باشد بنده مخالفم برای این که اگر شهر تهران را از روز اول با یک نقشه جامعی شروع ساختمان میکردند امروز خوب بود و تمام شده بود و باین وضعیت هم شهر طهران نبود. چرا؟ برای اینکه یک قسمت ساختمان طسرف عشرت آباد و کجا و کجا رفته یکی دیگر هم میرود بنازی آباد و حال آنکه اینها اگر با نقشه صحیح بود هر روز بفکر این نمی افتادند که برویم در محل متروک در محل بد آب و هوا در جایی که وسیله حمل و نقل نیست برق نیست روشنایی نیست پاسبان نیست میخواهیم یک هزار تا دو هزار خانه بسازیم

و بدهیم بدست مردم و چقدر خرج کنیم؟ ده میلیون تومان بطوریکه بر آورد شده است خرج کنیم. بنده با اصل ساختمان و عمران و آبادی کاملاً موافق هستم برای اینکه دوسه نتیجه دارد چون عمران و آبادی اسباب زیبایی شهر است یکی دیگر اینکه عده بیکار بکار برسند و کار میکنند دیگر اینکه یک پولی بچریان میافتد دیگر اینکه یک عده بی خانده دارای خانه میشوند با این اصل کاملاً هم موافق هستند ولی در طرز اجرا و عمل مخالفم و با اینکه یک محلی مثل سنگلج را خراب کرده اند و ویران مانده است و محل مزبله و کثافت شهر شده است مناسب نیست که این محل وسط شهر را بگذارند و بروند در یک محل بد آب و هوایی تازه شروع کنند ساختمان تا وسیله آسایش مردم فراهم کرده باشند. چرا؟ الآن در خود تهران در یک قسمتهایی هنوز روشنایی نیست. شاید پاسبان کم است عرض کنم که با آنها آب نمیرسد نظافت ندارد آنوقت چه طور میشود در یک فرسخ از خارج شهر آنجا را آباد کنیم و تأمین آسایش مردم را فراهم بکنیم؟ این یک پولی است که بیهوده دارد خرج میشود و اینکه بنده بیشتر در این موضوع علاقمند هستم این است که آقا وضعیت مملکت امروزه طوریست که هر عایداتی و هر پولی را که دارد باید خرج حیات ملت بکنند یعنی به معنای زندگانی نه حیاط خانه و سکونت زیرا حیاط خانه بعد از حیات زندگانی است امروز ما هر قدر پول داریم بایستی صرف اصلاحات اولیه بکنیم و باید آنها را تمرکز بدهیم به بینیم وضعیت مان چه طوری است خواربار و ارزاق ارزان برای زندگانی مردم و اعاشه آنها فراهم کنیم و زندگیشان را بهتر کنیم و از بحرانی که در جلوه مان هست مردم را از آن بحران و خطر نجات بدهیم بعد از آن بفکر ساختمان و شهرسازی و کوی تازه و آبادی و زیبائی و این حرفها بقیتم (صحیح است - احسن است) دیگر اینکه آقای وزیر دارائی مسؤل مالیه مملکت و دارائی کشور هستند و بایستی در این مواقع بیشتر دقت بفرمایند برای اینکه مستقیماً مسئولیت دارائی مملکت متوجه ایشان است حتی بنده از این موقع استفاده می کنم

عرض میکنم که این پولهایی هم که از طرف امیرحضرت وزارتخانهها و مؤسسات داده شده است این را هم بنده خواستم سؤالی کنم و عرض کنم که درست است ایشان داده اند و از جیب خودشان هم داده اند از جیب خودشان یعنی از پولی که ایشان واگذار شده است ایشان هم بیک مؤسساتی داده اند ولی هر پولی یک نظارت صحیح و یک خرج صحیح میخواهد عرض کنم پنج میلیون ده میلیون دادن بیک مؤسسه برای یک مصرفی بنده میخواهم ببینم که مسئولیت و نظارت در مصرف و خرج آن با کیست و با کجاست؟ کی مسئولیت دارد؟ آیا مسئولیت دارند یا اینکه هر پولی که میدهند چون اعطاء شده است و میشود و آنها هم خرج میکنند و هر خرجی را میخواهند میکنند بدون اینکه معلوم شود به صرف خودش رسیده است یا خیر؟ اولاً باشگاه هواپیمائی در مسافرت که گفته شد یک هیئت مدیره دارد ولی بنده خیلی هم مقید هستم باین چیزها ایستم باین فرمالیته ها اینکه هست معتقد نیستم هیئت مدیره هست هیئت عامله هست درست است ولی این چند میلیون هم بالاخره یکی از عوائد مهمی است که مربوط بشهر و مال مملکت است (صحیح است) و باید وزارت دارائی در این قسمت هم نظارت هم داشته باشد که عوائد اینجا چه بوده و چقدر آن خرج شده است. (صحیح است)

در چندی قبل بنده در روزنامه ها خیر اندم که از وزارت پیشه و هنر مقداری پارچه مفقود شده است چند هزار متر پارچه مفقود شده است و یک مقداری هم از کالاهایش از قبیل جوراب و چه و چه اداره خودش میآورد و تقسیم میکند و فروشد و آقای وزیر پیشه و هنر و بازرگانی هم آنرا تکذیب کرده بودند و در جواب روزنامه ها رسماً نوشتند که آن چیزهاییکه نوشته اند قبل از من بوده است و من در فلان تاریخ آمده ام حالا هم مشغول رسیدگی هستم و مأمور رفته است بکارخانه برای رسیدگی و جورابها را هم بین یک عده از کارمندان و کلاهی مجلس تقسیم کرده اند و پولش را گرفته اند... یکی از نمایندگان - بکی داده اند؟ کسی خبر ندارد. مخبر فرهنگ - اولاً غالب آقایان نمایندگان محترم که

تشریف دارند میل داشتند که مخصوصاً آقا یک صورتی از آن منتشر کنند ولو اینکه پول هم داده باشند (صحیح است) و خریدار باشند ولی فلوری نوشته شده مثل اینکه اساساً یک پارچه و یک جورابی باین آقایان داده اند بدون دریافت قیمت و علاوه بنده مقصود از این عراض در این موقع این است که وزارت دارائی چون قسمت اقتصاد هم صمیمه وزارت دارائی است نظارت باید بکنند و ببینند چه خبر است و چه میشود (صحیح است) و بکار میآید میشود گفت چند هزار متر پارچه یا جوراب و چه و چه از فلان وزارتخانه برداند و بعد هم میگویند مأمور رفته است بازرسی کند و به بند بکند چه شده است. مگر وزارت مالیه در امور مالی و بهره برداری وزارتخانهها نظارت ندارد که هر کسی هر چه دلش میخواهد بر میدارد و میبرد و میخورد؟ (صحیح است) مگر حساب و کتاب و دفتر و این چیزها در کار نیست؟ که هر کس بتواند بردارد و ببرد بعد هم که صدایش در آمد آوقت بگویند ما مشغول بازرهی هستیم و مأمور فرستاده ایم برای رسیدگی اینطور که نمیشود اینها نظارت میخواهد حساب و دفتر میخواهد (صحیح است) اینها را خواهش میکنم جواب بفرمایند.

وزیر دارائی - بنده خیلی از نماینده محترم آقای مخبر فرزند تشکر میکنم که یک موضوعی را در این جا مطرح فرمودند که بنده اجازه میدهم چند سعاری در اطراف این موضوع توضیح و تذکری بدهم چون گمان میکنم خیلی مهم است.

عرض کنم که بنده هم آن مقاله را که در روزنامه منتشر شده است خواندم ولی متأسفانه همانطوری که فرمودند بقدری این مقاله دیر منتشر شد که اساساً تمام نقشه تشکیلات ما داده شده بود و دیگر نمی شد تغییری در آن بدهیم و الا باز هم البته بفرمایند ایشان توجه میشد. اساساً آقایان نمایندگان محترم بخوبی میدانند که شهر تهران در این اواخر یک توسعه زیادی از حیث سکنه و غیره پیدا کرده و این ساختمانهائی هم که شده است خیلی بیشتر روی استفاده

از مال الاجاره بوده و روی همان منظور برای طبقات متمول تر مورد استفاده قرار گرفته و بیشتر در قسمت شمال و شمال غربی شهر خانه‌هایی ساخته شده و مبالغ گزافی خرج شده برای ساختمانش و نتیجه این میشود که میزان مال الاجاره این خانه‌ها خیلی گران است و اشخاصی که در آمدشان کم است توانایی ندارند این قبیل منازل و خانه‌ها را اجاره کنند و علاوه بر آن قسمت از خانه‌هایی که سابقاً در تهران بوده و مخصوص سکونت طبقات پائین بود مثل همان محله سنگک که فرمودند خراب شده و وقتی که محله سنگک را خراب کردند چندین صد خانه هم که در آنجا بود از بین رفت. همینطور در قسمت خراب کردن یک قسمت از خیابانهای تهران عده از این قبیل خانه‌ها از بین رفت و نتیجه این شد که طبقات فقیرتر مردم شهر تهران دچار زحمت فوق العاده از حیث مسکن شدند و هنوز هم در این زحمت هستند و غالباً چندین نفر در نوبت یک اتاق با یک زیر زمین زندگی می کنند و مبلغ گزافی هم برای همان یک اتاق و زیر زمین اجاره میدهند و از حیث بهداشت و سایر وسائل هم محروم هستند این بود که لازم بود یک وسائل جدیدی اتخاذ شود مخصوصاً چون موقع هم مناسب بود در این موقع بواسطه بحرانی که پیش آمده و ساختمانهای دولتی هم تعطیل شده است یک مقدار از کارگزارها و مؤسساتی که در این ساختمانها کار میکردند باز بکارگمارده شود که برای یک منظور بهتری از وجودشان استفاده شود و کار کنند باین جهت بود که در نظر گرفته شد یک خانه‌هایی ساخته شود که از حیث قیمت فوق العاده ارزان باشد و چون عده خانه‌ها هم زیاد و تمام ساختمانهای یکسان است با صرفه و آسان باشد از این لحاظ در یک نقطه نزدیک و ارزان شهر در نظر گرفته شد که ساختمان بشود تا طبقات متوسط یا فقیرتر بتوانند در آنجا زندگی کنند و یک زندگی بهتری از آنچه که امروز دارند داشته باشند و البته ممکن بود نقاط مختلفی برای این منظور در نظر گرفته شود ولی آقایان نمایندگان خوب میدانند که در اطراف شهر تهران زمین فوق العاده قیمتش ترقی کرده و اگر بنا بود که ما در قسمتهای

شمالی شهر یا در قسمتهایی دیگری که شهر نزدیک است میخواهیم ساختمان بکنیم نتیجه این میشود که قیمت خود زمین طوری تحمیل میشود که با آن قیمتی که این خانه‌ها ساخته و تمام میشد این طبقات فقیر نمی توانستند از آن استفاده کنند آنگاه باز ساختمانهایی میشد که طبقات ممتاز از آن استفاده می نمودند قسمت سنگک را که فرمودید البته سنگک مورد نظر بود ولی تصدیق میفرمائید که تهران با اینکه خیلی توسعه پیدا کرده است احتیاج یک باغ عمومی دارد آقایان میدانند که الان در این شهر تهران یک جایی نیست که بچه‌های ده ساله و پنج ساله وقتی که میخواهند بازی یا تفریح بکنند در آنجا بروند و اغلب می بینند که در وسط خیابانها همینطور دنبال هم می کنند و هزار انواع مخاطره برای آنها هست که او بمیل آنها را زیر بگیرد یا خطرهای دیگر این بود که در نظر گرفته شود و هیئت دولت هم موافقت کردند با این فکر و به شهرداری تهران واگذار کردند و شهرداری هم مشغول تهیه نقشه است که در همین امسال آنجا را از حال مزبله خارج سازد و تبدیل بباغ نماید و یقین دارم از برای شهر تهران این موضوع خیلی اهمیت دارد پس اگر این موضوع را از شش طرف نظر کنیم که در سنگک ساختمان بشود و جای دیگر باید ساخته شود جایی باید باشد که در طبقات پائین تر و فقرا و محال کار آنها نزدیکتر باشد و هم اینکه از حیث قیمت طوری باشد که مبلغ قیمت زمین ارزانتر باشد و خوشبختانه زمینهای ناز آباد طوری است که این وضع را دارد زیرا شهر تهران فعلاً توسعه پیدا کرده است و زمینهای ناز آباد در حاشیه شهر واقع شده است بعضی از آقایان که تشریف آوردند آنجا ملاحظه فرموده اند که جاده‌های اسفالت شده شهر تا اراضی ناز آباد رسیده است و الا آن اطراف آنجا ساخته شده است و در آنجا چندین کارخانه وجود دارد از قبیل کارخانه‌های راه آهن بلورسازی، سیلو و مؤسسات صنعتی دیگری وجود دارد که یک عده زیادی بکارگر دارند که اگر در همان حوالی

سکونت داشته باشند برای کارشان خیلی بهتر خواهد بود و در همه جای دنیا هم ملاحظه شده است که وقتی یک چنین جاهایی را میخواهند بسازند در یک زمینهای کنار تر میروند که وسعت اراضی زیاد باشد و هم ارزانتر باشد تا فضای بیشتری داشته باشد و کاملاً مقرون باصول بهداشت باشد و تصرف دیگر چون ناز آباد زمینش متعلق بدولت بود و متداولستیم زمین را با یک بهای خیلی انزلی تهیه کنیم فعلاً ما بهائی را که در نظر گرفتیم از قرعه هر متری چهار ریال است حالا فرض بفرمائید که ما سیصد متر زمین از اراضی ناز آباد را برای هر خانه تخصیص بدهیم قیمت این سیصد متر میشود هزار و دویست ریال و از نظر قیمت این مبلغ خیلی معنایه نیست در صورتیکه اگر ما میخواهیم در اطراف شمال شهر این سیصد متر زمین را تهیه کنیم شش هزار تومان قیمت زمین تمهائش میشود و از طرف دیگر در همان زمین های ناز آباد قناتش چهار سنگ آب دارد و باندازه‌های هشت که با وسائل کافی اوله کشی شرب ده هزار نفر آدم را تأمین نماید پس از این نقطه نظر هم مقرون بصرفه است و وقتی که بنا شد این جا خانه ساخته شد و باغ احداث شد و درخت کاشته شد و عمران و آبادی شد البته جلوگیری از باد و سایر چیزهای دیگر هم میشود و آنگاه یک جائیکه در حدود یک کیلومتر تا امیریه و خیابان جنت گلشن بیشتر فاصله ندارد هوایش چندین با آنها فرق نخواهد داشت و هوایش ناسالم نخواهد ماند بنابراین اینقدرها از حیث مسافت و آب و هوا و تمام این نکات در نظر گرفته شده و این محل منظور شده است و این را هم اساساً عرض میکنم که سرمایه این کار از خزانه دولت نیست این جا شرکت بیمه که متصدی کار است اقدام با ساختمان میکند درست است که سرمایه شرکت بیمه مال دولت است و شرکت بیمه سرمایه اش سرمایه دولتی است ولی سرمایه‌ای که باین شرکت داده شده است یک مبلغ جزئی است فقط یک میلیون تومان بیشتر از قیمت املاک بشرکت واگذار شده است و این وجوهی که در اختیار شرکت گذارده شده است که این معامله را بکنند و جوهی است

که شرکت برای معامله که میکنند از اشخاص میگیرند و باید بعد از مدتی پس بدهند آنها را و دو مرتبه مسترد بکنند پس یک مدتی این وجوه بعنوان ودیعه می ماند نزد شرکت و آقایان میدانند که یکی از کارهای مفیدی که این شرکت تهیه می کند بیمه عمر است که بیمه می کنند برای بیست سال بیست و پنج سال سی سال بعد از آن همه عمر خودشان را بیمه می کنند و یک حق می دهند پس از این مدت یک سرمایه بهشان داده میشود و این پول را میشود گفت از درآمد شرکت است بلکه آنها بایستی در شرکت موجود باشد تا هر وقت که موقع پرداختش شد بتواند این پولها را پرداخت کند این پولها حالا عوض اینکه ما آنرا در بازار بکار بیندازیم و سفته خریداری کنیم که موجب کرایه اجناس بشود ما این کار را نکردیم بلکه گفتیم شاید نخواهد بود که صرف یک سهم و عمل عام المنفعه بشود بنابراین نه تحمیلی بود چه دوات شده است و نه اینکه یک کاری شده است که عنوان تهران و تعدادی در وجوه عمومی داشته باشد. یک تذکر دیگری هم فرمودند راجع بوجوهی که اعلیحضرت همایونی مرحمت فرمودند این وجوه مطابق یک صورتی باید بمصارف خودش برسد چون آقایان محترم مستحضرد در همان موقع هم در مجلس شورای ملی آقای وزیر دادگستری شرح دادند که اعلیحضرت همایونی وجوهی را بملت اعلاء فرمودند در همان موقع هم فهرست آن خوانده شد که اینها باید بجهت مصارفی برسد و ما الان مشغول هستیم که یک برنامه برای این کار تهیه کنیم اعلیحضرت همایونی هم فرمودند که یک کمیته باشد که سرپرستی این کار را داشته باشد و برنامه تهیه شود و بر طبق آن عمل و رفتار شود عجله این وجوه در تصرف وزارت دارایی است و حالا آن را هم بعنوان خرج برای هیچ قلم قطعی استفاده نکرده ایم و بکار نکرده ایم فقط استفاده که از آن شده است برای این بود که ما بخواهیم اقتصادی کشور را که بواسطه بودن پول در مضیقه بودیم استفاده کردیم که در شش ماه دیگر از حیث امور اقتصادی و ما بخواهیم در مضیقه نباشیم و اجناسی خریداری شده ولی وقتی که این اجناس که خریداری شده ایران وارد شد آن اجناس فروخته خواهد شد

و دوباره پولش بآن مستوفی که در نظر گرفته شده است
منتظر خواهد شد که بآن مصارف عمومی که منظره نظر بوده
است برسد. یک قسمت دیگر هم در آخر بیاناتشان فرمودند
راجع بنظارت وزارت دارائی در امور اقتصادی و در قسمت
موصول کارخانجات پیشه و هنر بنده راجع بگذشته هیچ اطلاعی
ندارم چون بنده در آن موقع نبودم و از دوره تصدی بنده
خارج بوده است همچنین از دوره تصدی آقای وزیر پیشه و هنر
و وزیر گانی - ولی باشقرازی اخیرا داده شده است بین وزارت
پیشه و هنر و بازار گانی و وزارت دارائی که در آئیه تمام محصول
کارخانجات نساجی تحویل وزارت دارائی داده شود و مطابق
با یک ترتیب صحیحی یعنی جیره بندی بین تمام اهالی کشور
بکسان و بقیمت مناسبی تقسیم شود و بشایر این تصور میکنم
در این مورد هم رفع نگرانی جنابعالی شده باشد.

وزیر پیشه و هنر و بازار گانی - یک قسمتی که آقای مخبر
فرهنگ فرمودند راجع بود بشایعاتی که در موضوع محصول
کارخانجات پیش آمده است و همینطور که فرمودند در روزنامهها
هم یادداشت شده بود. البته خاطر آقایان مسبوق است که
باشیعتی برای رسیدگی باینکار معلوم شده و رفته اند کارخانجات
شمال را رسیدگی کنند و بحسابشان بررسی بکنند و به بینند
که کسر بوده است یا خیر. البته آقایان تصدیق می فرمایند
که تا وقتی رسیدگی بآن حسابها قطعی نشده است که کسر
بوده یا نبوده نمیشود گفت که این شایعات صحیح بوده است
یا خیر. ضمنا تذکر دادند چه طور وزارت دارائی نظارت در
کارخانجات و محصول آنها ندارند بنده خواستم عرض کنم این
موضوع مربوط بموقعی بوده است که از طرف دولت مداخله
در آنها نبوده زیرا این مربوط بکارخانجات شاه سابق بوده
است و این در موقعی بوده است که وزارت دارائی هیچ نوع
مداخله نداشته است حق هم این بوده است که مداخله نداشته
باشد برای اینکه مال دولت نبوده و بدوات واگذار نشده بود
مال شخصی بود ولی از تاریخاتی که کارخانجات رسماً تحویل
گرفته شده است در تمام مؤسساتی که جنبه مالی دارد نماینده

وزارت دارائی هست و تمام حساب و کتاب و فروش و در آمدش
در تحت نظر نماینده وزارت دارائی است و رسیدگی میشود و
حسابش هم مرتب است ولی این جریانات مربوط بزمان قدرت
یک ماهه است که تکلیف این کارخانجات در تحویل و تحول
هنوز روشن نبود البته در نتیجه رسیدگی هم که دارد میشود
اگر معلوم شد از کارمندان سابق یا کارمندان وزارت پیشه
و هنر عملیات خلاف قانونی ارتکاب شده باشد البته مطابق
مقررات مورد تعقیب و مجازات واقع خواهند شد. اما در قسمت
جوراب در این قضیه جوراب مکرر آقایان با خود بنده هم
مذاکره کردند. جوراب خریدن جرم نیست که تصور شود
یک کار بدی است این جوراب محصول کارخانه است و بایستی
بفروش برسد آقایان هم تصدیق میفرمایند که این جوراب
مورد مصرف عموم نیست برای اینکه جوراب لوکس و
ابریشمی است و بعلت عموم نمیشود داد و در آن صورتی که
طبع شده نوشته نشده بوده است که تقسیم شده است بلکه
نوشته شده است که یک پارتنی جوراب آمده است یک عده از
کارمندان دولت و یک عده از نمایندگان مجلس و یک عده از
خارج تقاضای خرید کرده اند و بآنها فروخته شده است
صورت آقایان نمایندگانه هم که فرمودند البته مانعی ندارد
ممکن است تهیه شده و بمجلس شورای ملی ارائه بدهم
(صحیح است)

[۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

جمعی از نمایندگان - ختم جلسه

رئیس - عرض کنم که یک عرضی بنده دارم مقدار زیادی
از کارهای داخلی مجلس معوق مانده است و از آقایان
خواهنس میکنم که روز شنبه پس فردا صبح برای تشکیل
جلسه خصوصی برای رسیدگی بساین قبیل کارها تشریف
بیاورند که این کارها را انجام بدهیم و معوق اماند (صحیح است)
جلسه آتی روز یکشنبه سوم اسفند سه ساعت **بظهر دستور**
هم لوایح موجوده (صحیح است)

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

تمدید قانون تعدیل اجاره بهای مستغلات

ماده یگانگانه - تازمانی که لایحه پیشنهادی اصلاح و تمدید قانون تعدیل اجاره بهای مستغلات از تصویب مجلس
شورای ملی بگذرد و بموقع اجرا گذارده شود مقررات قانون تعدیل اجاره بها مصوب دوماه ۱۳۱۷ مخبری خواهد بود و این
ماده یگانگانه از تاریخ تصویب مجلس شورای ملی قابل اجرا میباشد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام بهمن ماه یک هزار و سیصد و بیست و نهم تصویب مجلس شورای ملی

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری